

Голові Великокучурівської сільської ради
Депутатам Великокучурівської сільської ради

Дуднік Володимир Миколайович
вул. Чорновола В, 6-в, с. Годилів
Великокучурівська сільська рада
Чернівецького району Чернівецької області, 59053
Тел.: 0935025827
E-mail: volodymyr.dudnik.1967@gmail.com

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ДОПОВНЕННЯ

до проекту Статуту Великокучурівської територіальної громади

з додатками №№ 1-4

*Подаються відповідно до статей 5, 140 Конституції України,
статей 7, 8, 9, 13 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,
Європейської хартії місцевого самоврядування*

Прошу Голову робочої групи з розробки Статуту надіслати ці зауваження та доповнення на електронну адресу всім членам робочої групи для ознайомлення і опрацювання. Надати повний текст для ознайомлення і відповідної уваги депутатам Великокучурівської сільської ради.

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗАПРОПОНОВАНОГО ПРОЕКТУ СТАТУТУ

Проблема запропонованого проекту Статуту Великокучурівської сільської територіальної громади є очікуваною: декларативно та красиво описуються демократичні принципи, але документ не встановлює реального та дієвого механізму контролю влади громадою, що суперечить і пафосу Преамбули, і статті 6 запропонованого проекту.

Вхідний № 749
21.04.2016

В запропонованому проекті Статуту є типові системні проблеми:

- Майже всі норми прописані так, щоб орган місцевого самоврядування нічим і ніким не був обмежений, контрольований та реально підзвітний.
- «Порядок участі жителів... може визначатися окремим Положенням» — це типова конструкція для місцевої влади, яка пише такі документи для самої себе. Реально Статут має сам встановлювати механізм участі, а не відсилати до якогось «положення» чи додатку.
- «Положення» (додатки, доповнення) ймовірно приймається простою керованою більшістю, легко змінюється та може взагалі не бути прийнятим у розумінні партисипативного принципу самоврядування.

У Статуті має бути прописаний гарантований мінімум: громадські консультації, публічні обговорення, електронні консультації, строки, оприлюднення, ініціатива тощо. Інакше це «мертві» норми і непотрібний набір аркушів.

Типові маніпуляції в запропонованому проекті:

- Маніпуляція №1 — консультаційний характер: «результати громадських слухань мають рекомендаційний характер» — тобто рада може ігнорувати.
- Маніпуляція №2 — короткі строки: оголошення за 3 дні — ніхто не встигає дізнатися.
- Маніпуляція №3 — місце проведення: слухання проводять у робочий час, у маленькому залі, без онлайн-трансляції (як 23 березня 2026 року).
- Маніпуляція №4: «громадські слухання проводяться у разі необхідності» — посадовець сам вирішує, чи потрібні слухання.
- Маніпуляція №5 — рішення фактично приймається до слухань: 05.12.2025 о 15:00 — комісії, о 16:00 — сесія з розглядом багатьох питань, не включених до оприлюдненого порядку денного. Класична схема ухиляння від завчасного оприлюднення проектів рішень.

Висновок: Статут зобов'язаний юридично працювати. Статут має вищу силу серед усіх актів громади. Але якщо статут не прописує процедуру, а відсилає до положення — положення фактично керує процесом і змінюється під чийсь забаганки.

КОНКРЕТНІ ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Преамбула

Пропозиція: Замінити формулювання, де центральним суб'єктом виступає лише сільрада, на: «Великокучурівська територіальна громада в особі Великокучурівської сільської ради затверджує цей Статут...»

Стаття 1

Уточнити: склад громади, прив'язка до території Чернівецького району Чернівецької області, адміністративний центр — с. Великий Кучурів.

Стаття 2

Пропозиція: Викласти п. 2 у редакції: «Статут є обов'язковим до виконання всіма жителями, юридичними та посадовими особами місцевого самоврядування на території Великокучурівської сільської територіальної громади.»

Стаття 6. Права жителів

Виявлені проблеми у формулюваннях прав:

- «Бути включеними до складу консультативно-дорадчих органів» — звучить як безумовне право, хоча це залежить від процедури.
- «Брати участь у контролюванні» — термін недоречний, коректніше говорити про громадський контроль.
- «Брати участь у плануванні й розподілі коштів місцевого бюджету» — жителі не розподіляють бюджет у юридичному сенсі.
- Поширення прав на іноземців і осіб без громадянства без застереження — занадто широке.

Пропозиції:

- п. 3²: змінити «бути включеними» на «бути залученими у встановленому порядку»;
- п. 3⁵: замінити «контролюванні діяльності» на «здійсненні громадського контролю»;
- п. 3⁷: замість «розподілу коштів» написати: «брати участь у формуванні пропозицій до місцевого бюджету та інших формах участі в бюджетному процесі»;

— п. 2: у частині про іноземців додати: «крім прав, які відповідно до Конституції та законів України належать виключно громадянам України».

Стаття 7. Обов'язки жителів громади

Пропозиція: Звузити обов'язок шанобливого ставлення до майна до: «шанобливо й ощадно ставитися до майна, коштів і природних ресурсів територіальної громади і Держави» — прибрати посилання на майно інших громад (зайве для Статуту конкретної громади).

Стаття 8. Рівність можливостей

Пропозиція: У п. 4 замість категоричного «забезпечує» у частині, де йдеться про широкі сфери, вживати: «сприяє створенню умов для...»

Стаття 9. Основні засади взаємодії

Пропозиція: Уточнити п. 14: «Шкода, заподіяна незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів або посадових осіб місцевого самоврядування, відшкодовується у порядку, передбаченому чинним законодавством України» (відшкодування завжди потребує чіткого правового механізму, а не лише декларації).

Стаття 12. Сільська рада

Пропозиція: У п. 5 залишити перелік, але зробити чітку відсилку: «у порядку, встановленому цим Статутом» — а не чиймись розпорядженнями чи рішеннями Ради.

п. 12: додати конкретні терміни оприлюднення публічної інформації пропозицію; не пізніше 3 робочих днів.

⚠ Увага: у запропонованому проєкті відсутня стаття 12 — це техніко-юридичний дефект або ознака неякісної вичитки. Необхідно перевірити нумерацію.

Стаття 15. Постійні комісії Ради

Критичне зауваження: немає строку оприлюднення висновків і рекомендацій комісій. Це дозволяє провести комісію о 15:00, сесію о 16:00, а висновок оприлюднити після сесії.

Пропозиція — додати до п. 3: «Висновки та рекомендації постійних комісій Ради оприлюднюються на офіційному вебсайті Ради наступного робочого дня, але не пізніше ніж за 3 робочі дні до розгляду відповідного питання на пленарному засіданні Ради.»

Пропозиція — додати п. 4: «Питання, щодо якого не оприлюднено висновків і рекомендацій постійних комісій у встановлений строк, не може бути включене до порядку денного пленарного засідання, крім випадків, прямо передбачених законом з мотивованим обґрунтуванням.»

Це одна з головних статей, яку треба посилювати. Саме тут вирішується, чи буде сесія прозорою чи кулуарною.

Стаття 19. Староста

Техніко-юридичний дефект: у статті відсутня частина 4 — після ч. 3 одразу йде ч. 5. Виправити нумерацію і перевірити текст.

~~Стаття 20. Юридичні особи комунальної власності~~ *частково вищевлено.*

~~Виявлені проблеми:~~ формула «Рада створює юридичні особи» занадто широка; участь жителів у діяльності КП описана декларативно; оприлюднення «на сайті Ради або власних сайтах» — лазівка, бо у КП може не бути сайту.

Пропозиції:

- Замінити «юридичні особи» на «комунальні підприємства, установи та організації»;
- ~~Передбачити, що інформація~~ КП обов'язково розміщується на сайті Ради;
- Додати підпункт 3¹ з мінімальним переліком обов'язкової публічної інформації КП: фінансові плани, річна звітність, тарифи, договори оренди майна, керівництво і зарплата керівника.

Розділ IV (помилково позначено V — виправити)

Стаття 22. Органи самоорганізації населення

Пропозиція: Передбачити, що Рада затверджує межі ОСН на підставі ініціативи жителів і не може довільно в односторонньому порядку їх змінювати.

Стаття 23. Повноваження ОСН

Системна проблема: повноваження ОСН повністю залежать від Ради і договору. Є ризик легкого припинення/звуження повноважень.

Пропозиція — додати до Статуту статтю 23¹

«Повноваження органу самоорганізації населення»

1. Орган самоорганізації населення в межах території своєї діяльності:

- представляє інтереси жителів відповідної частини території громади у відносинах із сільською радою, її виконавчими органами, сільським головою, старостою, комунальними підприємствами, установами та організаціями;
- вносить до сільської ради, її виконавчих органів та посадових осіб пропозиції з питань благоустрою, житлово-комунального обслуговування, стану доріг, вуличного освітлення, озеленення, санітарного стану, безпеки, соціально-культурного розвитку;
- сприяє участі жителів у вирішенні питань місцевого значення;
- здійснює громадський контроль у формах, не заборонених законом;
- бере участь у підготовці проєктів рішень сільської ради щодо відповідної території;
- інформує жителів про свою діяльність, прийняті рішення та порушені перед органами МСВ питання.

2. Сільська рада може наділяти ОСН частиною власної компетенції, а також передавати кошти, майно та інші ресурси.

3. Делеговані повноваження визначаються окремим рішенням сільської ради.

4. ОСН не може перебирати повноваження сільської ради, якщо інше прямо не передбачено законом.

Стаття 28. Місцевий референдум

Норма декларативна — немає практичного механізму через відсутність окремого закону.

Стаття 29. Загальні збори

Пропозиція: Зазначити, що додатки до Статуту не можуть змінюватися окремо від Статуту (п. 6).

Стаття 30. Місцева ініціатива

Пропозиція — пряма норма: «Питання, внесені в порядку місцевої ініціативи, підлягає обов'язковому включенню до порядку денного найближчого пленарного засідання Ради, але не пізніше ніж у 30-денний строк.»

Стаття 31. Громадські слухання

Додати до п. 4: «...і внесення змін до Статуту і його додатків.»

Пропозиція щодо п. 5: «Кожна пропозиція, подана під час громадських слухань, підлягає мотивованому розгляду. Рішення про врахування або відхилення кожної пропозиції оприлюднюється разом із протоколом слухань.»

Додати: «Громадські слухання можуть проводитися в очній, дистанційній або змішаній формі.»

Стаття 32. Електронні петиції

Пропозиція — закріпити в самому Статуті конкретні параметри:

- кількість підписів — 50;
- строк збору — 30 календарних днів; *врахувань*
- строк розгляду — наступна сесія після результативного завершення збору підписів;
- обов'язок мотивованої відповіді. ?

Стаття 33. Публічні консультації

Пропозиція — додати мінімум: «Строк проведення консультацій не може бути меншим ніж 15 календарних днів, а результати консультацій оприлюднюються не пізніше 5 робочих днів після їх завершення.»

Стаття 34. Консультативно-дорадчі органи

Кричуща проблема: повний контроль складу з боку органу, який його створює.

Пропозиції:

- п. 1: замінити «жителі можуть входити» на «мають право входити»;
- встановити мінімальну частку представників громадськості — 35%;
- п. 2: передбачити відкритий конкурс/подання кандидатур.

Стаття 35. Наглядові ради

Пропозиція: Закріпити мінімальну можливість включення представників громади — 35%.

Стаття 36. Участь у бюджетному процесі

Пропозиція — замінити в п. 4 «Рада бере до уваги» на: «Рада зобов'язана розглянути пропозиції жителів громади до проекту місцевого бюджету та оприлюднити обгрунтовані результати їх розгляду.»

Стаття 43

Проблема: пільги з оренди комунального майна без критеріїв — потенційно корупційно ризиковані.

Пропозиція: уточнити, що пільги/преференції можливі лише за затвердженим прозорим порядком, за публічними критеріями та за рішенням Ради.

Стаття 47. Громадський контроль

Системна проблема: перелік форм громадського контролю без строків, без наслідків, без обов'язку реагування.

Стаття 48. Громадське оцінювання *заставою вреховано*

Пропозиція: Додати жителів громади як суб'єктів ініціювання. Обов'язково передбачити: «За результатами громадського оцінювання відповідний орган місцевого самоврядування зобов'язаний у 30-денний строк прийняти мотивоване рішення та оприлюднити його належним чином.», *але не нічого з робітників.*

Стаття 50

Пропозиція: Встановити строк щорічного звіту: «до 1 березня року, що настає за звітним».

Стаття 53. Цифрова демократія

Пропозиція — додати обов'язкову норму: «Рада забезпечує функціонування електронних інструментів участі на офіційному вебсайті.»

Стаття 54

Проблема: «Рада бере до уваги пропозиції жителів» — дуже слабе і нереалістичне формулювання. Необхідно замінити на зобов'язуючу норму з конкретними строками та обов'язком мотивованої відповіді.

НОВІ СТАТТІ, ЯКІ НЕОБХІДНО ДОДАТИ ДО СТАТУТУ

Стаття 9-1. Відкликання сільського голови та депутатів ради

«Сільський голова та депутати ради можуть бути відкликані територіальною громадою у порядку, визначеному законом та цим Статутом.

Підставами для відкликання є:

- порушення Конституції та Законів України;
- невиконання посадових обов'язків;
- прийняття рішень всупереч інтересам територіальної громади;
- втрата довіри територіальної громади.

Ініціювання відкликання здійснюється не менше ніж 10 відсотками виборців територіальної громади або не менше ніж однією третьою депутатів ради.

Рішення про відкликання підлягає обов'язковому розгляду радою та приймається у порядку, встановленому законом.»

Стаття 9-2. Відкритість засідань органів місцевого самоврядування

«Пленарні засідання Ради, засідання виконавчого комітету та постійних комісій Ради є відкритими і підлягають обов'язковій відеофіксації.

Засідання Ради та виконавчого комітету транслюються в режимі онлайн на офіційному веб-сайті Ради або інших офіційних інформаційних ресурсах.

Відеозаписи засідань оприлюднюються на офіційному веб-сайті Великокучурівської сільської ради не пізніше ніж протягом 24 годин після їх завершення.

Відеозаписи засідань зберігаються у відкритому доступі не менше п'яти років.»

Стаття 10-1. Запобігання конфлікту інтересів

«Посадові особи зобов'язані декларувати наявність конфлікту інтересів до початку розгляду питання.

У разі наявності конфлікту інтересів особа зобов'язана заявити самовідвід.

Ведеться публічний реєстр конфліктів інтересів Уповноваженою особою сільради.»

Стаття 13-1. Формування порядку денного пленарного засідання Ради

«1. Проект порядку денного пленарного засідання Ради формується на підставі пропозицій сільського голови, постійних комісій Ради, депутатів Ради, виконавчого комітету та місцевих ініціатив жителів.

2. Проект порядку денного оприлюднюється на офіційному вебсайті Ради не пізніше ніж за 5 робочих днів до проведення пленарного засідання Ради.

3. До порядку денного не можуть бути включені питання, які: не були попередньо оприлюднені; не були розглянуті постійними комісіями Ради; не супроводжуються необхідними матеріалами та проектами рішень.

4. Включення додаткових питань без дотримання вимог цієї статті допускається лише у випадках надзвичайної необхідності з окремим мотивованим обґрунтуванням.

5. Порушення вимог цієї статті є підставою для: відкладення розгляду питання; зняття його з порядку денного; повторного розгляду питання на наступному пленарному засіданні.»

(Базується на: ст. 46 Закону «Про місцеве самоврядування», ст. 15 Закону «Про доступ до публічної інформації», принципах Європейської хартії місцевого самоврядування.)

Стаття 13-2. Оприлюднення проєктів рішень Ради

засідково в'єховано

«1. Проекти рішень Ради, виконавчого комітету, а також матеріали до них оприлюднюються на офіційному веб-сайті Ради не пізніше ніж за 10 робочих днів до їх розгляду, крім випадків невідкладних рішень, передбачених законом і обґрунтованих належним чином.

2. Разом з проектом рішення обов'язково оприлюднюються: пояснювальна записка; фінансово-економічне обґрунтування; висновки постійних комісій; інші матеріали.

3. Проект рішення, який не був оприлюднений у встановлений строк, не може бути розглянутий на пленарному засіданні Ради.»

Ця стаття ліквідує поширену практику «вкидання» непрозорих рішень прямо на сесії.

Стаття 27-1. Розгляд пропозицій жителів

«Органи та посадові особи місцевого самоврядування забезпечують розгляд пропозицій жителів щодо питань місцевого значення.

Пропозиції можуть подаватися індивідуально, колективно, через громадські слухання, через місцеву ініціативу, через електронні консультації.

Пропозиції підлягають обов'язковому розгляду. За результатами орган МСВ приймає мотивоване рішення, яке оприлюднюється та доводиться до відома ініціаторів у письмовій формі.

Нерозгляд пропозицій або формальний їх розгляд є підставою для: повторного розгляду питання Радою; звернення до органів державного контролю; судового оскарження.»

(Спирається на: ст. 5, ст. 140 Конституції України; Європейську хартію місцевого самоврядування; Закон «Про місцеве самоврядування».)

Стаття 30-1. Ініціатива жителів громади

«Жителі громади мають право ініціювати розгляд питання на пленарному засіданні Ради.

Ініціатива підлягає обов'язковому включенню до порядку денного у разі підтримки не менше 200 підписами жителів громади.

Рада зобов'язана розглянути таке питання на найближчій сесії, але не пізніше ніж протягом 30 днів з дня реєстрації ініціативи.

Рішення за результатами розгляду підлягає обов'язковому оприлюдненню разом із мотивованим обґрунтуванням.»

Стаття 52-1. Порядок зміни цільового призначення земельних ділянок

«Рішення про зміну цільового призначення земельних ділянок комунальної власності приймається виключно радою.

Перед прийняттям такого рішення обов'язково проводяться громадські слухання.

Проект рішення підлягає публічному обговоренню строком не менше 30 календарних днів.

Обов'язковим є повідомлення власників та користувачів суміжних земельних ділянок у радіусі не менше 300 метрів.

Для об'єктів, що можуть мати вплив на довкілля, проводиться незалежна оцінка впливу на довкілля.

Забороняється прийняття одним рішенням змін цільового призначення щодо кількох земельних ділянок (пакетне голосування), якщо такі ділянки не пов'язані єдиним проектом.»

Стаття 52-2. Контроль за будівельною діяльністю

«Містобудівні умови та обмеження підлягають обов'язковому погодженню профільною постійною комісією ради та контролю відповідності Генеральному плану забудови.

На офіційному веб-сайті ради ведеться відкритий реєстр: містобудівних умов та обмежень; будівельних паспортів; дозволів на виконання будівельних робіт; декларацій про початок виконання будівельних робіт; рішень щодо введення об'єктів в експлуатацію.»

Стаття 52-3. Містобудівна документація та мораторій

«Забороняється видача містобудівних умов та обмежень у разі відсутності затвердженого детального плану території, розробленого відповідно до вимог чинного законодавства України.

Затвердження та внесення змін до містобудівної документації здійснюється виключно за результатами громадських слухань.

Рішення щодо містобудівної документації приймаються радою з обов'язковим поіменним голосуванням.»

Стаття 52-4. Дотримання державних будівельних норм

«Об'єкти, збудовані з порушенням законодавства, не можуть бути підключені до інженерних мереж до усунення порушень.

У разі виявлення порушень виконавчий орган ради зобов'язаний звернутися до правоохоронних органів та до уповноважених органів державного контролю.»

Додаткова поправка до статті 13 (містобудування)

«Проекти рішень ради з питань містобудування, використання земель, зміни меж вулиць, населених пунктів, зміни функціонального призначення територій, затвердження детальних планів територій не можуть бути винесені на розгляд ради без попереднього оприлюднення на веб-сайті, інформаційних стендах у відповідному населеному пункті та повідомлення власників суміжних земельних ділянок у радіусі 300 метрів, не менш ніж за 10 робочих днів та без проведення громадських слухань.»

Додаткова поправка до статті 13 (публічний реєстр рішень)

«Рада забезпечує постійний відкритий доступ до інформації про стан виконання прийнятих рішень Ради шляхом ведення публічного електронного реєстру рішень, який постійно та вчасно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Ради.»

5. Загальне правило щодо суперечностей: *«У разі суперечності між положеннями додатків і Статуту застосовуються положення Статуту.»*

ЗАУВАЖЕННЯ ДО ДОДАТКІВ ДО СТАТУТУ

Загальне для всіх додатків

Пропозиція: У верхній частині кожного додатку додати: «Затверджено рішенням Великокучурівської сільської ради від ___ № ___»

Додаток №1. Положення про загальні збори

Стаття 1

Пропозиція: Уточнити: «жителі територіальної громади – громадяни України, які постійно проживають на території громади».

Стаття 4

Пропозиція: «Збори є правомочними, якщо в них бере участь не менше 25 жителів відповідної території.»

Стаття 6

Пропозиція: «...на офіційному веб-сайті та на інформаційних стендах в кожному селі, якого стосується оприлюднення інформації, не пізніше 10 робочих днів.»

Стаття 7. Ініціатори зборів

Пропозиція: «Ініціативна група складається не менше ніж з трьох осіб.»

Стаття 8. Збір підписів

Пропонований мінімум підписів:

- п. 3 — загальні: не менше 150 жителів;
- п. 4 — адміністративний центр: не менше 100 жителів;
- п. 5 і п. 6 — не менше 100 жителів;
- п. 8 — одна вулиця: не менше 20 жителів; декілька вулиць: не менше 20+ жителів;
- п. 9 — не менше 5 жителів.

Прибрати з тексту: «мікрорайонах, кварталах міста», «майданах, площах, бульварах, проспектах, узвозах, шляхах, шосе» — неактуально для сільської громади.

Увага: пункт 7 відсутній — виправити нумерацію.

Стаття 9

Пропозиція — розділити реквізити повідомлення:

- обов'язкові: предмет, територія, дата/час/місце, дані уповноваженого представника, підписні листи;
- додаткові: пропозиції щодо оргкомітету, перелік запрошених, прохання про технічне сприяння.

Критична поправка: «Відсутність у повідомленні додаткових організаційних пропозицій не є підставою для його повернення без розгляду.»

Стаття 10

П/п 1: у сільраді.

П/п 3: офіційний email сільради vk-stg.gov.ua (або інший, діючий на день подання).

Системна проблема — п. 8: сільський голова поставлений у позицію фільтра без якого збори наче не можуть зрушити. Це незаконна форма — загальні збори жителів є формою безпосередньої участі, а не дозвільною процедурою (ст. 8 Закону «Про МСВ»).

Пропозиція — додати:

- «Сільський голова може відмовити в проведенні загальних зборів лише з підстав, передбачених цим Положенням, з обов'язковим мотивованим обґрунтуванням відмови»;
- «Сумніви щодо належності питання до питань місцевого значення тлумачаться на користь реалізації права жителів на проведення загальних зборів»;

- «Повернення повідомлення або відмова не перешкоджають ініціатору провести збори самостійно без організаційного сприяння ради.»

Стаття 11. Мовчазна згода

Пропозиція: «У разі настання мовчазної згоди відповідальна особа Ради невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня після звернення ініціатора, забезпечує оприлюднення інформації про збори. Проведення зборів за принципом мовчазної згоди не може бути підставою для невизнання їх такими, що проведені відповідно до цього Положення.»

Статті 12–15. Підготовка, інформування, оргкомітет

- Мінімальний строк — не менше 10 календарних днів;
- Оголошення обов'язково завчасно розміщується на інформаційних стендах у відповідному населеному пункті;
- Оргкомітет: «від 3 до 15 осіб залежно від території проведення»; «склад формується за погодженням з уповноваженим представником ініціатора.»

Стаття 16. Конференція — квоти делегатів

Пропозиція: Одна уніфікована формула — 1 делегат від 10 жителів/домогосподарств.
Додати: «Кожна територіальна одиниця має право щонайменше на одного делегата за умови наявності не менше визначеного мінімуму жителів.»

Статті 17–18. Реєстрація учасників

Пропозиція: «До реєстраційного списку вносяться лише ті персональні дані, що необхідні для підтвердження права на участь. Серія та номер документа, не підлягають оприлюдненню.» «Незареєстровані особи можуть бути присутніми як слухачі або спостерігачі.»

Стаття 19. Повноважність зборів

Системна проблема: вимога «більше половини жителів» є практично нереалістичною — робить інститут зборів декоративним.

Пропозиція:

- Знизити кворум до реалістичного рівня;

- Прибрати автоматичну заміну на громадські слухання (різні форми участі, різний порядок ініціювання і правові наслідки);
- «У разі відсутності необхідної кількості учасників збори можуть бути перенесені або розпочата нова процедура скликання конференції жителів.»

Стаття 20. Початок зборів

Пропозиція: «Збори розпочинає уповноважений представник ініціативної групи.»
Лічильна комісія: «обирається у складі не менше трьох осіб відкритим голосуванням.»

Стаття 21. Порядок денний

Пропозиція — замінити обмеження щодо 7 днів на: «Інші питання можуть бути включені до порядку денного рішенням загальних зборів більшістю голосів присутніх.»

Стаття 22. Проведення зборів

П. 1 — проблема надмірної влади головуючого. **Пропозиція:** «Головуючий надає слово у порядку черговості запису або підняття руки.»

П. 4 — рішення про видалення. **Пропозиція:** «Рішення про видалення приймається відкритим голосуванням більшістю голосів присутніх.»

Стаття 23. Висвітлення зборів

Пропозиція: «Відеозапис загальних зборів обов'язково розміщується на офіційному веб-сайті Ради не пізніше ніж протягом 3 робочих днів після проведення зборів.»

Стаття 24. Рішення зборів

Пропозиція — замінити «підлягають урахуванню» на: «Рішення загальних зборів підлягають обов'язковому розгляду органами місцевого самоврядування.»

Стаття 25. Протокол зборів

Пропозиція: Залишити лише необхідні персональні дані: ПІБ, адреса, підпис. Додати строк оприлюднення: «не пізніше ніж через 3 робочі дні.»

Стаття 26. Розгляд рішень зборів

Пропозиція: Виключити обмеження «лише щодо території проведення» — багато проблем є загальногромадськими.

Стаття 27. Процедура розгляду

Пропозиція: «Контроль за розглядом рішень загальних зборів здійснює також відповідна постійна комісія Ради.»

Стаття 28. Контроль виконання

Пропозиція: Замінити «раз на квартал» на «щомісячно».

Стаття 29. Оскарження

Пропозиція: Додати можливість подати скаргу секретарю ради (голова теж може бути порушником).

Стаття 30. Правові наслідки

Пропозиція: «Посадові особи можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності.»

Додаток №2. Положення про місцеві ініціативи

Системна проблема: процедура місцевої ініціативи фактично дає голові право фільтрувати, блокувати і затягувати. Закон «Про МСВ» (ст. 9) говорить: «Місцева ініціатива підлягає обов'язковому розгляду РАДОЮ» — а не головою чи виконавчим органом.

Стаття 1

Пропозиція: Замінити «які досягли 14-ти років» на «які досягли 18-ти років на день проведення заходу».

Стаття 2

Пропозиція: Додати: «крім питань, що належать до виключної компетенції державних органів.»

Стаття 3

Пропозиція: «Ініціативна група складається не менше ніж з 3 жителів громади.»

Стаття 4. Персональні дані

Пропозиція: Залишити тільки: ПІБ, населений пункт, контакт представника.

Стаття 5. Збір підписів

- Громада — не менше 300;
- Старостинський округ — не менше 150;
- Село — не менше 50 (або 1% від зареєстрованих жителів з правом виборчого голосу).

Стаття 6. Розгляд повідомлення

Відповідальна особа: визначається розпорядженням сільського голови; якщо не визначено — секретар сільради.

П. 4: Сільський голова **ОБОВ'ЯЗКОВО** вносить...

Стаття 7

Пропозиція: Строк розгляду — не пізніше 30 днів.

Стаття 8. Підготовка місцевої ініціативи

Пропозиція: «Упродовж 7 робочих днів з дня реєстрації повідомлення про внесення місцевої ініціативи.»

Стаття 9 — КЛЮЧОВА СИСТЕМНА ПОПРАВКА

Пропозиція — замінити на: «Після реєстрації повідомлення та перевірки дотримання формальних вимог питання обов'язково включається до порядку денного найближчого пленарного засідання Ради.»

Додати п. 11: «Сільський голова або інша посадова особа не мають права відмовити у включенні місцевої ініціативи до порядку денного, якщо дотримано вимоги цього Положення.»

Критичний пункт: «У разі якщо сільський голова не включив місцеву ініціативу до порядку денного, вона включається автоматично на вимогу ініціативної групи або не менш як третини депутатів Ради.»

Стаття 10. Розгляд на сесії

Пропозиція: Виступ ініціаторів — не менше 5 хв. (за бажанням).

Стаття 11. Контроль

Пропозиція: Замінити «раз на квартал» на «щомісячно».

Загальна норма щодо строків оприлюднення (для всього додатку №2): «Уся інформація та документи, пов'язані з реалізацією місцевої ініціативи, оприлюднюються на офіційному веб-сайті Ради не пізніше 3 робочих днів з дня їх реєстрації або ухвалення.»

Системний принцип: «Виконавчий орган не оцінює ініціативу. Він лише перевіряє форму і реєструє. Рішення приймає тільки рада.»

Додаток №3. Положення про громадські слухання

Стаття 1

Пропозиція: Змінити вік учасників з 14 на 18 років.

Стаття 2. Онлайн-участь

Проблема: не прописано порядок ідентифікації при участі через Zoom, Teams — це робить голосування юридично спірним.

Стаття 4. Обов'язковість громадських слухань

П. 2 — пропозиція: Замінити «участь є обов'язковою» на «депутати та посадові особи запрошуються для участі» (депутат має вільний мандат і не може бути примушений до присутності).

Стаття 6. Оприлюднення

Технічне зауваження: Скрізь замість «у розділі «Громадська участь»» вживати просто «на офіційному веб-сайті ради» — назва розділу може змінитися.

Стаття 8. Збір підписів

Пропозиція: «1% повнолітніх жителів, що мають право голосу в громаді, але не менше 15 жителів.»

Стаття 10. Розгляд повідомлення

Критична проблема: рішення ухвалює одноосібно голова — це дозволяє блокувати будь-яку незручну ініціативу через формальні помилки, затягування, повторне повернення документів.

Пропозиції:

- «Формальні недоліки, які не впливають на зміст ініціативи, не можуть бути підставою для відмови у проведенні громадських слухань.»
- «Сумніви щодо належності питання до питань місцевого значення тлумачаться на користь проведення громадських слухань.»
- Передбачити участь виконкому або профільного підрозділу у прийнятті рішення.

Стаття 15. Організація слухань

Пропозиція: До 15 осіб у президії.

Стаття 16. Учасники

Пропозиція: 18 років. Або: з 14 років, але без права голосу.

Стаття 17. Реєстрація

Пропозиція: «Відсутність документа не може бути підставою для недопущення до слухань без права голосу.»

Стаття 20. Місткість приміщення

Пропозиція: «У разі якщо приміщення не може вмістити всіх бажуючих, слухання проводяться у більшому приміщенні або онлайн.»

Стаття 22. Ухвалення пропозицій

Критична прогалина: після ухвалення пропозицій процедура фактично закінчується — немає норми, що зобов'язує орган МСВ розглянути і прийняти рішення.

Пропозиція — додати після ст. 22: «Пропозиції, ухвалені на громадських слуханнях, підлягають обов'язковому розгляду відповідними органами місцевого самоврядування. Результати розгляду оприлюднюються на офіційному веб-сайті ради не пізніше ніж протягом 30 календарних днів з дня проведення громадських слухань.»

Стаття 23. Протокол слухань

П. 2 — пропозиція: Додати: «10) аудіо-відеозапис громадських слухань (у разі здійснення запису).»

П. 7 — пропозиція: Замінити «не пізніше ніж через 5 робочих днів» на «не пізніше ніж через 3 робочі дні».

Стаття 24. Загальний порядок розгляду пропозицій

П. 1 — пропозиція: Додати: «але не пізніше наступної чергової сесії Ради».

П. 3 — пропозиція: Додати: «але не пізніше ніж через 30 календарних днів».

Стаття 25. Процедура розгляду пропозицій

П. 1 — пропозиція: Додати строк: «не пізніше 3 робочих днів після отримання протоколу».

П. 6 — пропозиція: Додати: «у разі порушення строків відповідальна посадова особа несе дисциплінарну відповідальність».

Стаття 26. Контроль за реалізацією пропозицій

Пропозиція: «Рада вислуховує інформацію про виконання рішень громадських слухань не рідше одного разу на рік.»

Стаття 27. Оскарження

Пропозиція: «Скарга подається протягом 30 календарних днів з моменту вчинення дії або бездіяльності.»

Стаття 28. Не правомочність слухань

Проблема: відсутня норма про мінімальну кількість учасників — можна формально провести слухання з 5 людьми.

Пропозиція ОБОВ'ЯЗКОВО додати: «Громадські слухання вважаються такими, що відбулися, якщо у них взяли участь не менше 30 жителів громади, що не є депутатами, посадовими особами органу МСВ та юридичними особами комунальної власності.»

Додаток №4. Положення про громадське оцінювання діяльності органів влади

Стаття 1

Критична проблема: перелік ініціаторів обмежений, не передбачає груп жителів та індивідуальних громадян.

Пропозиція: Додати: «ініціативні жителі територіальної громади в кількості не менше 25».

Стаття 3

Пропозиція: Додати суб'єктів оцінювання: «юридичні особи, що перебувають у комунальній власності територіальної громади».

Стаття 4. Гарантії

Пропозиція — додати п. 5: «Перешкоджання проведенню громадського оцінювання тягне відповідальність відповідно до чинного законодавства.»

Стаття 5

Пропозиція: «Розміщується не пізніше 3 робочих днів з дати реєстрації.»

Стаття 7. Розгляд повідомлення

Проблема: голова може відмовити у проведенні оцінювання без обмежень — надто широка дискреція.

Пропозиція:

- «Відмова має бути обгрунтована належним чином;
- може бути оскаржена до Ради або до суду.»

Стаття 9. Робоча група

Пропозиція ОБОВ'ЯЗКОВО: «До складу робочої групи мають бути залучені представники ініціатора громадського оцінювання, але не менше 50% від загальної кількості членів групи. До складу робочої групи не мають права бути залучені посадовці органу/юридичної особи, який оцінюється.»

Стаття 10. Проведення оцінювання

Ч. 5 — пропозиція: Додати: «крім випадків наявності поважних причин, підтверджених документально».

Ч. 6 — пропозиція: Замінити «365 днів» на «90 днів» або «повторне оцінювання з того ж питання може бути ініційоване не раніше ніж через 90 днів».

Ч. 8 — пропозиція: Замінити «5 робочих днів» на «3 робочі дні».

Стаття 11. Загальний порядок розгляду висновків

Ч. 2 — пропозиція: Замінити «30 робочих днів» на «10 робочих днів» (30 робочих днів = півтора місяця — занадто довго для механізму громадського контролю).

Ч. 3 — пропозиція: Додати строк оприлюднення: «рішення оприлюднюється на офіційному веб-сайті Ради протягом 3 робочих днів».

Ч. 4 — пропозиція: Додати четвертий варіант рішення: «4) направити висновки на доопрацювання із зазначенням причин і строку».

Стаття 12. Організація розгляду

Ч. 1 — пропозиція: Додати строк: «не пізніше 3 робочих днів з моменту отримання висновків».

Ч. 6 — пропозиція: Додати строк передачі проекту рішення голові: «не пізніше 10 робочих днів».

Ч. 12 — пропозиція: Дописати: «з правом виступу та надання пояснень (не менше 5 хвилин)».

Ч. 13 — пропозиція: Додати пункт 7: «текст висновків та пропозицій громадського оцінювання».

Стаття 13. Контроль за реалізацією пропозицій

Пропозиція: «Рада заслуховує інформацію про виконання пропозицій громадського оцінювання не рідше одного разу на рік.»

Стаття 14. Правові наслідки порушення

Пропозиція: Додати строк оскарження: «скарга може бути подана протягом 30 календарних днів».

Пропозиція: «Посадові особи можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності.»

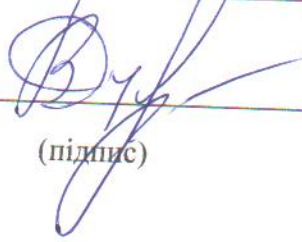
Визначення «відповідальної особи Ради»: «Відповідальною особою Ради є посадова особа виконавчого апарату, визначена розпорядженням сільського голови.»

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Запропонований проект Статуту потребує суттєвого доопрацювання в частині забезпечення реальних механізмів громадської участі та контролю. Більшість норм залишаються декларативними, а процедурні механізми побудовані таким чином, що дають органам місцевого самоврядування надмірні можливості для блокування ініціатив громади.

Наполегливо прошу розглянути всі зауваження і доповнення та врахувати їх при доопрацюванні проекту Статуту. Кожне зауваження базується на нормах чинного законодавства України та принципах Європейської хартії місцевого самоврядування.

«24» квітня 2026 р.

(підпис)

Дуднік Володимир Миколайович